

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „
Egy órára	— „ 50 „
Egyes szám ára 8 kr.	„

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám
(Nádasy-fele ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólá-
lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.
Hirdetések
a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadhatnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseikben.
Mindezen helyeken előfizetések is elfogadhatnak.

A nyolcz órai munkaidő.

A világ munkásai erősen szervezkednek a május elsejéi ünnep megületesére, sőt a mieink is lejárították a gyülekezés naiv gyermekjátékát. E tüntetészerű ünnepnek nem vagyunk épen ellenségei, mert előbb-utóbb el kell ismerni, hogy a munka legalább is olyan fontos gazdasági tényező, mint a milyen a tőke s ezért a munkásnak, mint a munkae-
rő tulajdonosának jogot kell adni arra, hogy viszonyát a tőkével szemben rendezhesse.

Előre ki kell jelentenünk, hogy a tőke megsemmisítését célzó szociális tanoknak hívei semmiképpen sem lehetünk s hogy a munka s tőke között csakis a méltányosság alapján van helye a kiegyezkedési kísérleteknek s mihelyest az erőszak nyers fegyvereit veszik a munkások alkalmazásba, minket s minden józanul gondolkodó embert a tőke oldalán fognak látni.

De viszont soha szót nem emelnék olyan munkaadó védelmére, a ki nem méltányolja értéke szerint a munkásnak azt az intellektuális és anyagi erejét, a mit rendelkezésére bocsát. Ugy értelmezzük ezt, hogy a munkaadó, a kinek tőkéje 100 százalékat kamatozik, ebből az alkalmazott munkaerőnek ne juttasson 10 százaléknyi alkalmazás, hanem legalább is az ő jövedelmének megfelelő hányadot.

A míg a munkásoknak számok alapján nem mutatják ki az utolsó fél krajczárig, hogy munkájuk mennyi jövedelmébe, addig ez aligha fog beletörődni sorsába. Épp azért az okos munkaadó munkásait

üzlettársaknak tekinti s részleteti őket tőkéje jövedelmében, munkájuk szerint.

Éz a munkabér kérdése, mely egyelőre sokkal fontosabb minden más kérdésnél. De éppen nagy fontosságánál fogva megoldása a legnehezebb is, mert a munkát mint ilyen megmérni nem lehet, hogy annak napi értékére egy általános nemzetközi minimumot megállapítani lehessen.

Különböző a munka, a mit a munkás végez, különböző a munkás, mely a munkát teljesíti, különböző az iparág, vagy ha jobban tetszik a munka formája, melyhez a munkás erejével hozzájárul; egyik munkához több tehetség, ügyesség, képzettség kell, a másikhoz több nyers erő... És ha ezeket az általánosságokat elismerjük, a minthogy nincs ember, a ki el ne ismerné, akkor el kell azt is ismerni, hogy azt a munkát, a mit egy ember szolgáltatott, nem lehet egy kaptafára vonni a másikéval s nem lehet egyforma értékre becsléni.

Vagy mit szólna egy munkás, a ki másfél pár cipőt készít el bizonyos időn belül, ha ugyanannyi fizetést kapna munkájáért, mint az a munkástársa, a ki ugyanaz alatt az idő alatt csak egy pár cipőt készített el?

Bizonyára keserűen emlegetné az igazságtalanságot, mely rajta megesett. Mert a munkaerő különbözősége mellett minden munkás majdnem különböző munkát szolgáltatt egy s ugyanazon idő alatt.

És itt eljutottunk a munkaidő fontos kérdéséhez.

A májuszi tüntetés nem a munkabér mellett szól, hanem a munkaidő leszállí-

tása érdekében és különösen a nyolcz órai munkaidő mellett.

A munkabérre vonatkozókat csakis azért bocsátottuk előre, hogy annál nyomatékosabban szólhassunk a munkaidő kérdéséhez. Mert e két összefüggő dologban alig lehet igazságos véleményt mondani anélkül, hogy egymással szembe ne állítsuk őket.

Mert lehetetlen azt mondani, hogy a nyolcz órai munkaidő általános behozatala nem volna befolyással a munkabérre s ez esetben aztán a munkáspróféták szemben találnak magukkal az egész munkásosztályt, mely kijelenté, hogy inkább 10—12 órát dolgozzunk, sem hogy kevesebbet keressünk.

És még hagyján az olyan helyen, a hol a munkás hetibér fejében dolgozik. De hát az akkord-munkások, a kik egy-egy gyárban, műhelyben darab-számba dolgoznak? . . . Ezek csupa nagylelkűségből lemondának napi 50 krajczárnyi, évi 150 forintnyi jövedelmükről, a mitől bizonyosan elesnek, ha az eddigi körülbelül 12 óra helyett csak nyolcz órát dolgoznak?

Ez nagy csalódás és még nagyobb féltreértés!

A munkabíró munkás szívesen dolgozik még a mostani 11—12 óránál is többet, ha tudja, hogy azért külön díjazás jár és így van ez azoknál a munkásoknál is, a kik heti bizonyos bérben dolgoznak.

De hát akkor a 8 órai munkaidő megokolására való kifogások, melyek egy

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Levelek egy szép nőhöz.

I.

Mélyen tisztelt nagysád!

Mióta nem élvezhetem nagysád szellemes társalgását, élénk, kedves modorában nem gyönyörködhetem, azóta olyan hangtalanok, olyan üresnek tetszik minden. Nem érdekel a politika, a színház, az nem vonzanak többé a balok, a lövészenyek, egyedül a szórakozásokat csak az irodalom tanulmányozásában s ismeretek gyűjtésében lelem némileg föl.

Gyakorta kijárok a zöldbe s ott szoktam megpihenni annál a nagy hársánál, hol olyan sokat csevegtünk együtt. Néha-néha azt képzelem, hogy nagysád is ott ül mellettem. Följúlunk emlékeimbem azok az élénk viták, melyeket egy-egy tudományos kérdés fölött véghez vittünk. Legutóbbi vitatkozásunkból adós maradtam egy érveléssel, melyet abbéli állításom igazolására hozok föl, hogy a képzelődés okozza a legtöbb

bajt és szerencsétlenséget, melyek az embereket sújtják.

A tülesapongó képzelgésből származik minden, ez teszi az embert roskedűvűvé, idegessé, szeszélyessé. Ez stúgja a nőnek, hogy ismét új selyemruha kell, a férjnek, hogy kávéházba járjon, a nőnek, hogy színházról és élvezetekről gondolkozzék. Ez teszi az embert mogorva elégedetlenné és melázóvá. A képzelgős nő először szeszélyes lesz — azt hiszem látott már nagysád is szeszélyes nőt? Ezután az idegesség következik, ekkor gyakran elalul attól is, ha egy macskát lát, sikít, ha lát egy egeret, vagy egy ártatlan békát, megbotránkozik, ha valakinek borzas a haja és a cselédeket minden pillanatban összeszidja. Idegesség után az érzéltől követekezik, midőn gyakran sirva fakad, ha Saud Georges regényeit olvassa, majd ábrándos lesz, midőn Vas Gereben vagy Jókai munkáit olvassa, szeretne ezek után költőnő lenni és sok-sok verset összeírni. Sokat sóhajtozik és a regény alakjaival társalog s a nagyzerült tájfestések olvasása után légvárakat épít.

De nagyobb baj az, midőn nem kell neki sem légvár, sem ábránd, hanem bujik az embe-

rek elől és rejtekében össze-vissza gondol minden, végre valami bogara támad s utóbb is ráfogják, hogy hóbortos.

A férfiaknál a baj úgy kezdődik, hogy szőke és barna nőt keresnek egyzerre, (nem magamról tudom) aztán kicsinylenek mindent, zárkózott kedélyűek lesznek, gyűlölik az embereket s valami nagy dolog fölitalásán török a fejüket, rügeszméjük támad.

Vannak, kik irtóznak az emberek sokaságától, némelyek pedig a tömegben érezik jól magukat. Sokan hitelt adnak az álomnak és különféleképek magyaráznak mindent. Örülni fognak, ha tüzet láttak álomukban, ha pedig füstöt, akkor szomorkodni, vízbe esni — változást jelent, a mint hogy a babonás emberek az álmoskönyv után hiszik. Ez mind-mind egy kis rügeszmé.

Károly János svéd király a kutyáktól félt; Erzsébet angol királynő, ha a baláról beszéltek előtte — összerázkódott; László lengyel király, ha almát látott, reszkedett; Rousseau félt aludni sötét szobában; Dr. Johnson híres bölcsész, ki a legtanulságosabb dolgokat írta össze a bölcsészetről — mégis félt a balától. Ugyancsak ő sohasem mert szobájából bal

pontból áradnak szét, mit jelentenek?... Hisz ők pihenést, szórakozást és munka nélküli társaikon való könyörületes hangoztatnak. Valóban a legjobb hizemű ember is kénytelen megállani a munkások kérdése előtt s azt kérdezni, a munkás kinek van igazsága, a tapasztalatnak-e, vagy pedig a munkásvezetők száján folhangzó szép szavaknak.

Az határozottan nem igaz, hogy a munkás, mikor a követeléseket hangoztatja, nem önmagára, hanem munkástársaira gondol. A nem emberi önzés megvan a munkásban is hatványozott mértékben s minden igyekezete csakis a saját helyzetének javítását célozza.

És mi nem ezt tartjuk hibának, hanem azt, hogy ők nem gondolkodnak a nyolcz órai munkaidő elfogadása esetén beállandó helyzetről, az a hiba, hogy a kibocsátott szép szavakat marokkal fogdossák a levegőből, anélkül, hogy tudnák, mire jó az.

A májusi ünnep ellen nincs senkinek kifogása, de azt szeretnék volna, ha azt tartalmasabb jelszóval inaugurálták volna, mint a nyolcz órai munkaidővel.

Összintébb, nyíltabb programot várunk a munkásoktól, mert a mostani jelszó nem olyan, a melylyel a világnak teljes rokonszenvét meg tudnák nyerni.

Ebtartási szabályrendelet.

1. §. A város területén levő minden eb kivétel nélkül ebvédjegygyel ellátandó s utczákra, terekre s általában a szabadba szajkosárral ellátva bocsátható csak ki. Mészárosdoge és hasonló nagyobb fajtájú ebek a tulajdonos által, ha utczákra, terekre, szóval szabadba bocsáttatnak, — kivétel nélkül mindig szajkosárral látandók el s ezen felül még porazon (zsinegen) vezetendők.

2. §. A szajkosár oly szerkezetű legyen, hogy az ezzel ellátott eb ne haraphasson.

3. §. Az ebvédjegy a rendőrkapitányi hivatal által az 5-ik pontban meghatározott ebtartási díj lefizetésének vagy ettől való mentességének beigazolása után 10 kr. előállítási költség lefizetésével kiadatik.

A már váltott védjegy elvesztése esetében ugyanazon díjért másik védjegy váltható.

Az ebekről a nyilvántartási jegyzéket a rendőrkapitányi hivatal vezeti s az általa ki-

adandó ebvédjegyeket a nyilvántartási napló tetszésre felülvizsgálja.

4. §. Az ebek összeírása az e czélra készített Brlapok kitöltésével évenként június hóban a városi pénztári hivatal által teljesítendő, mely összeírás alapján a mindig július hó 1-től számított egy évre az 5-ik § szerinti járó ebtartási díjak a számvétség által kivettve, a házi pénztári hivatal által szedendők be.

5. §. A város területén tartott minden eb után a 7-§-ban elősoroltak kivételével ebtartási díj tejében jár:

a) Minden kedvtöltésből (luxus) vagy vadászatra tartott eb után kivétel nélkül egyenként és évenként 5 frt;

b) minden más eb után egyenként és évenként 3 frt.

Oly ebek után, melyek gazdája az ebtartási év folyamán alatt lett pécsi lakos — a megfélelő adó $\frac{1}{4}$ -de, $\frac{1}{2}$ -e, $\frac{3}{4}$ -de vagy $\frac{1}{2}$ -de fizetendő szerint, a mint a gazda az ebtartási év negyedik, 3-dik, 2-dik vagy 1-ső negyedében kezdte meg az ittlakást.

Ily ebek után az ebvédjegy szintén kiállítandó.

7. §. Az ebtartási díj fizetése alól mentesek: a) a három hónapos koron alól levő ebek, b) a nyájörzönök egyebe, c) a városon kívül elszigetelten, de nem a szőlőkben lakó egyéneknek háziorosra szültséges egyebe.

Ezen ebek azonban szintén összeírandók és az 1-ső §-ban foglalt kötelezettség alá esnek.

8. §. Az ebtartási év folyamán alatt szerzett, vagy vidékről behozott s így még a rendes évi összeírásba és nyilvántartásba föl nem vett ebek tulajdonosai által három nap alatt a rendőrkapitányi hivatalnál bejelentendők.

A kinek adó alá fölvetett ebe évközben elvesz, ugyanolyan miútségű ebet rendes bejelentés mellett díj nélkül tarthat és csak az esetben, ha az újonnan szerzett eb után magasabb díj járna, tartozik a többletet fizetni, hasonlóképpen az a tulajdonos, a ki oly ebet szerez, vagy bír, mely után az ország bármely más községében az ebadó már lefizettetett, újabb adót csakis az esetben fizet, ha a helyre megállított adó a már fizetett adót meghaladja, midőn is a különbözet pótlólag az ebtulajdonostól beszedendő.

9. §. Ebeket kocsmaiba, kávéházakba, sétaterre vagy egyéb nyilvános ünnepélyekre bocsájtani, avagy vezetni, még szajkosárral ellátva vagy pedig porazon (zsinegen) sem szabad s az ezen tilalom ellen vétők kihágást követnek el és 50 frtól 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandók.

11. §. Ezen tilalom a kocsmaros, kavés, vagy vendéglős tulajdonat képező ebekre is terjed.

10. §. Az ebvédjegy kiváltása mellett is köteles a gazda ebének kellő ellátására, egészség állapotára fölfigyelni és azokat, ha harapós természetűek, háztelkén belül is megkötve tar-

gái ilyenkor erővel fölfogták s lefektették, mire fölébredt, nem tudott az egész dologról semmit; Caesár reszkett a menyörgéstől. Tallerrand előtt soha sem volt szabad a halált emlegetni. Jakab angol király reszkett, ha kardot látott; Marschal D'albert beteg lett, ha vaddisznót látott. Hobbes nem birt aludni, ha lámpa nem égett szobájában, Isten nem hitt, ördögöktől félt. Schmidt Ádám legyőzhetlen ellenszennvel viselkedett a nők iránt; Cavendish szintén beteges ellenszennvel gyűlölte a nőket...

Hozzák e még föl több példát állításom beigazolására, hogy a képződés megbecsülhetetlen, míg a józan értelemmel karöltve jár, de kártékony, ha az akarat tév irányát követi, mert balhiedelmel, ábrándot szül s meglamisítja érzeinket.

Fogadja tisztelt nagyság údvözletemet, iparkodni fogok, hogy viszontláthassam önt, mert különben rajtam is kifog ez a divatos betegség — a képződés!

Ördög Róbert.

tani, avagy szajkosárral ellátni, nehogy valaki általa megsérüljön.

A ki ezen rendelkezés ellen vét, a menyében súlyosabban beszámítás alá eső cselekmény főnn nem forog s nem az 1879. évi XL-ik t. cz. 102, 103. és 122-ik §-ában érintett kihágási esetek valamelyikéről van szó, kihágást követ el és 50 frtől 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fejtendőék.

11. §. A vesztétség vesztélyének elbírátása czéljából az ebtulajdonos, ha az ebben föltűnt változást észlel, ha az eb bujkal, vagy egész ségi állapota gyanút keltővé lesz, tartozik ezt a rendőrkapitányi hivatalnál bejelenteni.

A rendőrkapitányi hivatal az ilyen ebet a tisztii állatorvos által megvizsgáltatja.

12. §. Ha a vizsgáló állatorvos az ilyen ebet vesztétségnek találja, ez kiírtatik.

Vesztétség gyanúja esetén, vagy ha a fertőzés gyanúja merül föl, tekintettel az 1888-ik évi VII. t. cz. 67. §-ára az eb biztos helyen megfigyelés alá helyezendő; s ha itt rajta a vesztétség tünetei kétséget kizárólag mutatkoznak, az kiírtandó, ha pedig a gyanús tünetek elmúlnak róla, az eb megfigyeléséből eredő költ-segeknek tulajdonosa által való megtérítése után, ennek visszaadatik.

A megfigyelés alatt levő eb tartási költ sége napi 10 kr-ban állapított meg.

13. §. Ha valamely ebben a vesztétség kitért, a rendőrkapitányi hivatal a szültséggel kepest a városban az ebeket megvizsgáltatja.

14. §. Ha a kapitányi hivatal közhírré teszi, hogy a város területén vesztétség vagy vesztésgre gyanús eb kóborol, tartozik az 1888-ik évi VII. t. cz. 68. §-a értelmében eljárni.

15. §. A veszté eb által megmart állatokkal azon eljárás követendő, mely az 1888. évi VII. t. cz. 66. §-ában szabályozatik.

16. §. Fertőzésre gyanús, vesztésgre gyanús, vagy veszté eb testrészeit, vagy termekéit fölhasználni tilos.

17. §. Veszté ebek fekhelyei és állásai, az 1888. évi VII. t. cz.-hez kiadott rendelet 192-ik §-a alapján a 98. §. utasításához kepest föltüntetendők.

18. §. A kinek ebén más eb részére kiadott, vagy hamisított védjegy találtatik, vagy a ki az ebadó megrövidítése czéljából a saját eb részére váltott védjegyet masnak átadja, a menyében súlyosabban beszámítás alá eső cselekmény főnn nem forog, — kihágást követ el, — 50 frtől 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fejtendőék.

Fentebbi szakaszok alapján kiszabott pénzbüntetések nem fizetés esetén megfelelő elzárásra változtatandók.

19. §. Minden eb kivétel nélkül, mely az utczák, terek s általában a szabadban porazon, szajkosár és az illető ebtartási évre érvényes védjegy nélkül találtatik, a városi pezer által elfogandó.

20. §. Az elfogott eb 3 napon belül a rendőrkapitányi hivatal engedélye s a pezernek tartási díj tejében naponként járó 50 kr. megfizetése mellett kiváltható; de az ily eb tulajdonosa a föntörög körülmények szerint 1 frttől 5 frtig terjedhető pénzbüntetéssel rovataud meg.

21. §. A kiűzött határidő alatt ki nem váltott eb kiírtandó.

21. §. Kóborló eb bejövetele a városok által lehetőleg megakadályozandó.

22. §. Idegenek vagy atklők ebei az utczán szintén csak szajkosárral ellátva és az illető ebtartási évre érvényes helybeli védjeggyel jelenhetnek meg, — mely körülményre a szállást adók által figyelmeztetendők az ily gazdak.

23. §. A befizetett ebtartási díj semmi szíve alatt sem fizetetik vissza.

24. §. Az ebtartási díj kiszabásánál az ebek minősége, a rendőrkapitányi hivatal meghallgatása mellett a tanács által állapított meg.

25. §. Ezen szabályrendelet ellen vétők kihágást követnek el, melyek elbírálására első fokban a rendőrkapitányi hivatal, második fokban a városi tanács, harmad fokban, — a menyében ezen kihágások nem az 1888. évi VII. t. cz. 154. §-nak i) és j) pontjába uttköznek, a belügyminisztérium, — utóbbi esetben pedig a földmívelésügyi minisztérium illetékes.

26. §. Az ebek tartásából befolyó össze-pénzek a városi szegény alap javára esnek, az elő forduló kihágások folytán befolyó büntetés

labbal kilépni. Voltaire varjúkárógást hallva összerázködött. Luther tintartókkal dobálta az ördögöket. Lord Byron a nagy költő a péntektől félt. A szabót elkergette, mert pénteken hozta a ruhát. Egy izben egy előkelő nő óhajtott meglátogatni s a salon ajtajánál észbe jutott, hogy péntek van, azonnal visszafordult; Turenne Marschall a pókoktól irtózott és reszketes fogta el, ha egyet valahol megpillantott.

Vannak nők, kik a rózsaszallatot ki nem állhatják. Hány ember fél a péntektől és a 13-as számtól? Nagy Péter félt a hidon keresztülmenni. Lamoth le Bayer idegeire a zene annyira hatott, hogy mindig elájult a zene hangjaira. A hírneves Malebranche azt képzelte, hogy ürtezőmb nőtt az orrán. Egy jóbarátja úgy tudta kigyógyítani, hogy egy orvos segítségével a beretva tompa felét végig húzta az orrán s ekkor birtelen kabátja alól egy ürtezőmböt vett elő s a képződés meg volt mentve; Sir Samuel Romillé önéletrajzában említi, hogy mindig az agy alá tekintett, mielőtt lefeküdt volna.

Richelieu, a nagy francia tábornok néha azt képzelte magáról, hogy ló s ilyenkor elkezdett ugrálni, rúgdalódnai s nyertett is, szol-

pénzek azonban, ha az 1888. évi VII. t. cz. 15. §-a i) és j) pontjai, nem különben ezen szabályrendelet 9. 10. 18 és 20 §-ai ellen követelnek el, állategészségügyi czelokra, az 1879. évi 40. t. cz. 86., 192., 103. és 125. §-ai alapján befolyandó összegek ellenben az 1887. évi VIII. t. cz. 2-ik §-ában jelzett czelokra fordítandók.

Végül az ezen szabályrendelet végrehajtása körül fölmentendő összes költségek ezen szabályrendeletből befolyó jövedelmekből fedezendőek.

POLITIKAI HIREK.

A királyi táblák megosztására

vonatkozó törvényjavaslatot bétőn vette tárgyalás alá a képviselőház pénzügyi bizottsága s a javaslatra vonatkozó bizottsági jelentések még az nap a hoz elé terjesztettek, úgy, hogy a törvényjavaslat mára vagy esztőrtökre napirendre lesz tűzhető. A mi a decentralizálандó kir. táblák működésének megkezdését illeti, az igazságügyminiszter, tekintettel főleg az általános lakberleti szabályokra, vagy folyó évi november hó 1-ére, vagy — a mi kevésbé valószínű — jövő évi május hó 1-ére szándékozik az új kir. táblák életbeléptetésének időpontját kitűzni. A miniszter nézete szerint csakis e két időpont közt lehet a megosztás. A kir. táblák személyzete, bármelyik időpontra választatik, legalább három hónapra megjelölt ki fog nevezetű.

HIREK.

Munkásgyűlés

Európa nagyobb városainak munkásokgyűléseinek, közöttük a mi fővárosunké is. Pécs városára is követte a munkásokgyűlést. Bár városunk nem tekinthető úgynevezett gyárvárosnak, s itteni munkásainak jobbára fogalmuk sincsen azon nyomozató helyzetről, mely a külföld s a mi fővárosunk munkásoksztyát arra kényszeríti, hogy egyesüljék erővel — nem az erőszakoskodás, hanem a szó és elvek harca terén — lépjenek föl érdekeik megvédése mellett; bár a mi munkásoknyitak aránylag kedvező körülmények között van: mégis nem vart érdek földést kellett föl az itteni munkásbizottság azon főhívása, melylyel a múlt vasárnapra munkásgyűlést hirdettet a jelenleg napirenden levő munkás-kérdések megvitatása czéljából.

Közel 2000 főre menő néptömeg töltötte meg az alkalommal a Scholcz-féle sörösarnok összes helyiségeit; képviselve volt itt nemcsak a munkás- és iparosztály mindennemű fajtája, hanem még a gyártulajdonosok és egyéb munkaadók közül is nem egyet pillantottunk meg közöttük. A rendőrség Vasváry alkaptány és Reich György fogalmazóval volt képviselve.

Délután 3 órakor kezdődött meg az ülés, melynek feloyását a következőkben közli velünk tudósítónk:

A gyűlés központját a sörösarnok nagy terme képezte, hol a zenészek számára készített emelvényen foglalt helyet a gyűlés összehívó bizottság. Levegősőr is Graumann Janos buzdikálvárosi polgar emelt szót. — Közvetveleg még megjegyezzük, hogy úgy e szónoklatot, mint a többi is, csak azok voltak oly zenészeknek megérintni, kik kellő készségre férközhettek, míg a többieknek csak az irzóztató hőségben és a harapása alkalmas füst élvezésében volt részök. Kivéve mégis azokat, kik az udvarra szorulva a friss csapalás sör kóstolgatására utaltattak a bal(?)sors által.

Graumann Janos mindenekelőtt előadta, hogy a főváros jó példáját a vidéknek is kell követni s ezért határozta el magát többekkel egyetemben e népgyűlés összehívására. Azután fölkeré a jelenlévőket, hogy maguknak elnököt válasszanak. A szülő egyhangulag megválasztván, kijelenté, hogy azon pontokat fogja megvitatni, melyeket a budapesti munkáspárt már el is fogadott. Az első pontra, a vasárnapi munkáshiznre vonatkozólag kifejté, hogy az a réggib időben általánosn megteriatott s csak újabb időben törlöte el a szokás a munkásnép nagy kárára, melynek így nem marad ideje, melyet

családjának s a nyugalomnak szentelhetne. Már a szentírás is megparancsolja, hogy: „hat napig dolgozzál, a hetediket pedig nyugodjál!” Szükséges, hogy a hetedik napi, a vasárnapi munkáshiznet törvényileg szabályoztassék. A 8 órai munkához, mint nem szakmer, nem tud hozzászólni. Május elsejének meztümpelésére néve megjegyzi, hogy nem tudja, hogy az mire való? A kinek nincs munkája, az ügyis kimehet a zöldbe. Sokan tévesen fogják föl e munkáshiznet jelentőségét; az gondolják, hogy ez azt jelenti, miszerint ezenül többé sem kell dolgozniok. Ő maga a május 1-ének semmi jelentőségét nem tulajdonít. Kéri az okosabb munkásokat, hogy világosítsák föl társaikat a fölül, miszerint a ki megelni akar, annak ép oly szorgalmasan kell dolgoznia, mint azelőtt. Könnyithetnek ugyan helyzetükön, de nem erőszakoskodással, mert ennek ideje már lejárt. Nem lehet nekimentí tejjel a falnak. Végül a határozati javaslatot kéri fölővástani, melyet elfogadás után a budapesti munkáspárt hoznak küldeni, hogy ez a kormányhoz terjessze föl.

Ezután a bizottság jegyzője kezdte el a javaslat fölővását, azonban nemokára félbe kellett szakasztania, a mennyben általános fölkiáltás jelenté, hogy a jegyző szájából kijövő hanghullámok csak nagyon kis körre terjednek, s így a tavolabb állók egy szót sem értenek belőle. Elkézdte újból, de ekkor sem értettek. Ezután mindenki, a kinek csak egy csepp bizalma volt hangjához, megpróbálkozott a fölővással, de eredménytelenül. Vegre is Graumann kijelenté, hogy e javaslat ugyanazt tartalmazza, a mit ő mondott el. Kérte tehát, hogy elfogadják-e? Egyhangú éjenzés volt erre a válasz.

A határozati javaslat különben — habár az egy kissé furesán hangzik s többszöri elővása után sem tudtuk rajta minden kétely fölmaradása nélkül eligazodni — teljes szövegében a következők:

„Határozati javaslat. Mely 1890. évi márcz. hó 9-én a budapesti munkások által tartott egygyűlésen elfogadottat.

Tekintettel arra, hogy a munkások munkájában rejlő folytonosság kiizakmányolása a munkás fizikai erejének szakadatlan munkaközlését követel és hogy ennek a nép előfutára, a munkás család életének földlása, a tömeges elszegényedés, a bántettek szaporodása és végül a pálinka-pestis a következők:

„tekintettel továbbá arra, hogy a munkaidő megrövidítése és ennek a vasárnapi munkáshiznet úján való elcséltése a munkásokra néve egészségügyi, közgazdasági, erkölcsi és társadalmi okoknál fogva sürgösen szükségesnek mutatkozik: kimondja az 1890. évi április hó 27-én Pécsen a Scholcz-féle sörösarnok helyiségében tartott népgyűlés, hogy a kormány által a vasárnapi munkáshiznre vonatkozólag készített törvényjavaslat teljesen elégtelen és emérfogva követeli, hogy a vasárnapi munka civilleg tiltassék el és kivételésen csak ott engedjessék meg, hol az üzem természetében rejlő tényleges és elodázhatlan akadályok a vasárnapi munkát nélkülözhetlenné teszik, vagy hol az üzem természeté olyan hogy annak létele lényegesen a vasárnapi munkától függ és hol a közérdek, illetve az egész héten megerőltető munkára kárhözottatott nép érdeke azt megköveteli.

A népgyűlés elnökségének meghagyatik, hogy ezen határozati javaslatot, mint a népgyűlés egyhangulag hozott határozatát, a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszse.”

A határozati javaslat elfogadása után Hasenerl vartemplomi kőfaragó munkás emelt szót nemet nyelven. Meglehető szónoki képességet elaruló beszédeben kiemeli, hogy a munkások manapság mennyire el vannak nyomva, hogy a tőkesek csak úgy tesznek velök, mint a citrommal: kifacsarják s aztan eldobják. Még az állatot sem kineznek jobban, mint a munkást. Ezután biragatni kezdte a kereskedelmi miniszternek a vasárnapi munkáshiznre vonatkozó tervezetet. Az szerinte semmit sem segít a munkásokon, a mennyben annyi kivételt enged meg, hogy e szerint csak nagyon kevés munkás élvezhetné a vasárnapi nyugalom aldsát. A 8 órai munkaidőre vonatkozólag azt tartja, hogy az ökvetelenül keresztülvendő, mert itt a munkás egészsége, fizikai ereje forog szóban. A munkás nem gép, neki nyugalomra van szüksége. Beszélt még a berlini konferenciáról is, mely szerinte teljesen fölőleges valami volt. A május elseji munkáshiznrepelelyre vonatkozólag azt tartja, hogy a ki akarja, megtarthatja, de rea még erkölcsi leg sem lehet senkit kötelzni. Ezután fölővasta a határozati javaslat nemet szövegét, s kéri annak elfogadását. Ez megtörténné, azt jegyzi még

meg, hogy nagyon hasznos, ha nemcsak a budapesti központtal, de az egész világ munkásaival solidaritást vállalnak a munkáskérdésre vonatkozólag.

Mintán több szónok nem jelentkezett, újra Graumann szólát föl. Előadja, hogy többen egy munkás-köt akarunk alakítani, a miért is kéri, hogy bizottságot válasszanak, mely egy erre vonatkozó tervezetet elkészítené. Meg is nevezett mindjárt öt egyént, kik szerinte alkalmasnak volnának ennek kivételére. Már megválasztottaknak is jelenté ki ezeket, midőn több oldalról történt közbekiáltás kétségbevonván e választás megtörténtét, ez egész ügyet eljettete s kijelentette, hogy a napirend ki van merítve, oszlojanak tehát szét békességgel.

Jó része haza is vonult a népgyűlésnek, míg a másik része az asztalok mellé ült s ott a söröspoharak tartalmával öblíté ki a benne lakozó keserűséget — némelyik egész masnap reggeliz.

(Májusi előléptetések) az 52-dik gyűlés eredményében. Kinevezettek: Laban Rosó alezredes ezredessé, Koch lovag alezredes ezredessé és egyuttal a 69. ezred parancsnokává, Kiesewetter Vilmos — százados, a 86-ik ezrednél — őrnaggyá az 52-ik ezredhez, Jantzen Róbert — százados a 35-dik ezrednél — őrnaggyá az 52-dik ezredhez, Niksics György II. oszt. százados az 52-ik ezrednél I. oszt. századossá a 83-ik ezredhez, Maggi Ágoston és Göpfert István főhadnagyok II. oszt. századosokká, Tomics Antal, Willitschitsch Lajos, Bündsdorf Frigyes, Lucie Ferenc és Richter János hadnagyok főhadnagyokká és Fazlics Idris tisztelhettes hadnagygyá. Fritsch Vince őrnagy az 52-ik ezredből áthelyeztetett a 73-ik ezredhez. Az itteni 10-ik huszárezrednél: Dienech Samu — százados a 15-ik huszárezredtől — őrnaggyá a 10-ik huszárezredhez, Pucher Antal — hadnagy a 10-ik huszárezredben — főhadnagygyá a 2-ik huszárezredhez, Wimmer Lipót hadnagy főhadnagygyá. Dömötör Miklós tisztelhettes hadnagygyá és Miska Károly őrmester — a 10-ik huszárezredben — számvelő hadnagygyá a vasúti és tavidra ezredhez és végül Fuchs Károly élelmezési járulnok a pécsi élelmezési rakárnál III. oszt. tiszté.

(Az 52. gyűlésről új parancsnok.) Reikovicz Antal ezredes és az 52-ik gyűlésezred új parancsnoka f. hó 28. n városunkba megérkezett és az ezred parancsnokságot átvette.

(Sorozási eredmény a sásdi és pécsváradai járásokban.) A sásdi járásban április 14-től 18-ig tartott meg a sorozás a következő eredményre: behivatott 1054, ebből besorozottatott 203. A pécsváradai járásban a sorozás a következő eredménnyel folyt le: fölőhivatott 642 védköteles, ebből megjelent 570, elmaradt 72. Besoroztattak a későbbi beosztás föntartásával 131, közvetlenül a honvédséghez 5, a póttartalékba későbbi beosztás föntartásával 35, a honvédség póttartalékába 2. Alkalmatlannak találtatott 261, hadiszolgáltatónak képtelenné nyilvánítottatott 124, töröltetett 2, fölővizsgálatra rendeltetett 8, kórházba küldetett 2. — Ezzel a sorozás az egész vármegyében befejeztetvén, az összeredmény a következő volt: Fölőhivatott 5148 védköteles, ebből megjelent 4717, hiányzott 431. A megjelentekből besorozottak a későbbi beosztás föntartásával 1119 — közöttük 12 egyévi önkéntes — a honvédséghez 29 — közöttük 1 egyévi önkéntes — a póttartalékba 233 és a honvédség póttartalékába 42. Alkalmatlannak találtatott 2290, hadiszolgáltatónak képtelenné nyilvánítottatott 885, töröltetett 26, kórházba küldetett 14 és fölővizsgálatra rendeltetett 85. — Az eredmény általában véve kedvezőnek mondható, mert a behivatottak közül 30% vált be katonának, a mi ezelőtt sohasem esett még.

(Wachauer Károly f.) Városunk egyik kiváló zenésze és zenéiroja, a „Pécsi Dalárda” és a volt „Pécsi női dalárda” megalapítója s mindkettőnek karnagya hűnyta le szemét április 27-én reggel fél 3 órakor. Ez a ritka zenei tehetséggel megáldott ember ausztriai

születését s az 50-es években származott az Magyarországra és Pécsét telepedett le, a hol csakhamar nagy tekintélynek kezdte föl magát a zeuere terén s e tekintélyt őt külföldön is elismertette. A székesegyház karának 32 évig volt tagja s ez idő alatt az öt utolsó évben mint regenschori is működött; a „Pécsi Dalárda“ megalapítása óta 26 évig annak karmestere volt s csak nemrég ülte meg ennek körében 25 éves jubileumát is. Az utóbbi években betegség támadta meg, mely képtelenné tette őt minden szellemi munkára; azóta visszavonultan élt, míg most 61 éves korában a halál megszabadította szenvedéseitől. Temetése hétfőn délután öt órakor nagy részvét mellett ment végbe, mely alkalommal a „Pécsi Dalárda“ Mendelssohnak „Az isten úgy rendelte el“ című gyászdalát énekelte; a dalárda különben gyönyörű báborkoszorú — hosszú fehér selyemszalaggal — tett a halott ravatárára, míg a „Dalkoszorú“, melynek ő tiszteletbeli tagja volt, különséggel képviseltette magát a temetésen. A család gyászintézeteleket kedden d. e. 11 órakor volt a Lyceum-templomban, míg a „Pécsi Dalárda“ a maga részéről a legközelebbi napok egyikén külön gyászmisét fog mondani.

— **(Szini műsor.)** E hét folyamán előadásra kerülnek: szerdán Üdvöske, csütörtökön Nóra (Ibsen n. gyhírű dramája) itt először, pénteken Válas után — vigjáték, szombaton Belle-villei szűz, esetleg Suhancz, vasárnap Kondorosi szép csalárolsné — népszimni itt először.

— **(Kinevezés.)** Dr. Dulánszky Nándor pécsi püspök Dr. Lammer Károly ügyvédet a pécsi püspöki aradalom és a pécegyházmegyei alapítványi hivatal tiszteletbeli alügyészévé nevezte ki.

— **(Uj jogtudorok.)** A pécsi joggya kornok közül az elmúlt héten Reeh Dezső és Rásky Béla avattottak föl jogtudorokká a budapesti egyetemen. — Ugyanitt megemlíjük, hogy Friedl Károly dr. juris, pécsi jogakadémiai tanárhelyettes szombaton az államtudományok tudorává is fölvattattott.

— **(Védjegyek kötelező alkalmazása.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki, — bizonyos áruemnek védjegyekkel kötelezőleg leendő elatása tárgyában. 1. §. A védjegyek oltalmáról szóló 1890. évi II. t. c. 6. §-a alapján rendelem, hogy kuszák, sarlók és szalmavágók mindaddig forgalomba ne bocsátassanak, a míg az idézett törvény értelmében beajstromozott védjeggyel ellátva nincsenek és pedig oly módon, hogy a védjegyek a míg izzó állapotban lévő arukra rálttessenek, illetve ranyomattassanak, mielőtt még készítésük helyét elhagynák 2. §. E rendeletet az említett törvényvel egyidejűleg lép életbe.

— **(Az időjárás)** e héten is határozottan kedvező volt a földmívelésre. Az eső, mely az első napokban esett, — a hozzánk a vidékről érkezett jelentések szerint — igen jó hatást tett a vegetációra, különösen a vészekre, melyek ennek következtében oly buján fejlődnek, hogy több helyen már le kellett sarlózni, hogy meg ne hűljenek. Ha varatlan csapások tönkre nem teszik, akkor igen jó termésre számíthatunk ebben az évben, olyanra, a milyen már évek óta nem volt.

— **(Exercirozás a középiskolákban.)** A közoktatásügyi miniszter azon eszmével foglalkozik, hogy a középiskolákban a katonai gyakorlatoknak egy neme rendszeresen és állandóan alkalmaztassék. Ennek az exercirozásnak azt az indítót találta ki, hogy az önkéntes intézménynek újabb szabályozása után nagy előnnyel fog járni az, ha az ifjuság már az iskolában elsajátítja az egyes katonai gyakorlatokat. Ártani ugyan nem fog ez a katonásdi, hanem csak az látszik ki a tervből, hogy a ki azt kitervelte, egy napig sem volt katonaság s túlságos jóhiszeműséggel alkot képet magának a katonai kiképzésről, ha azt véli, hogy azt az előképzést katonaságnál készítenek fogják venni. Az iskolában mindezekelőtt úgy is csak néhány lényegtelen gyakorlatra terjedhet ki a kiképzés, a mi a katonai kiképzésnél rendszerint nem is játszik nagy szerepet; azután meg azt a néhány gyakorlatot is katonabácsiek ismert cynismusukból kifolyólag csak gúnynyal fogják fogadni, ami újabb alkalmat ad arra, hogy az önkénteseket csak

annyival inkább megcsipkedjék ezekkel az „előre jól betanított“ (?) gyakorlatokkal.

— **(Szökött huzarok kalandja.)** A Rumában állomásozó huszárezrednek két közlegénye megnya katonai életet, állomás helyükről a napokban megszöktek s utjokat Mohács felé vették; de vesztökre, mert itt neszét vették a két szökevénynek, s a város határan alul rájuk akadtak. Az egyiket elfogták, s megkötözve szállították a mohácsi katonai fogházba; míg ellenben a másik a katonai büntető törvénykönyv igralmát nem ismerő §-ai szerint reá vagy szigorú büntetéstől való félelmeben a Duna hullámaiba vetette magát s holtestét még mai napig sem fogták ki.

— **(Egy gyógyszerész-segéd öngyilkossága.)** Siklósán, április 25-én reggel Deák János ottani gyógyszerész-segéd morfiuum-mal megmérgezte magát. A 24—25 éves tehetséges s jobb sorsra érdemes fiatal ember öngyilkossága nagy föltűnést keltett Siklósán, a hol nagy baráti köre volt. Az öngyilkosság előtt való napon nagyon szomorú volt s barátainak öngyilkosságról beszélt, de azok tréfának vették e kijelentést. Este 11 órakor lefeküdt s reggel a tisztogató cseledt nagy hörgést hallott ki a szobából, mire figyelmeztette a házigazdát. Ez bement a szobába s ott Deakot eszméletlen állapotban találta. Rögtön orvosokért küldött s Matolay dr. és Reisz orvosok ellenmért adtak be a szerencsétlennek, de ez már nem használt, csak a halállal vívódó életet nyújtotta meg pár perczekre s a fiatalember úgy 11 óra tájban eszedesen elaludt örökre. A hatóság jegyzőkönyvet vett föl, tárczájában csak három levelet találtak három ottani jóbarátjához. Leveliből az látszik ki, hogy a fiatalember kissé fantastikus hajlamú lélek volt; szerelmet is emleget, mely sohasem érthette el célját; az ideál — s ez hatott reá eslgészetöleg. Deák szamozujvári születést s a siklósi főszolgabíróóság stírgönyileg értesítette a szerencsétlen fiatalember szüleit az esetről.

— **(A Budapesti cs. és kir. gyalogsági hadapród-iskola)** az 1890—91-iki tanevre felvez pályázókat, még pedig az I-ső évfolyamra 100 növendéket; a II-dik, III-dik és IV-dik évfolyamra pedig annyit, a hány hely lesz. A csapatok állománybeli (besorozott) pályázók csakis a II., III. vagy IV. évfolyamra vétetnek fel. — A folyamodók tekintelve vételenél fősúly azok előképzettségére és eddig nyert nevelésére fordítatik. A megfelelő előképzettség minden folyamodónak iskolai bizonyítványokkal és felvételi vizsgálat letételével kell kimutatni. Az iskolai bizonyítványokból (egész évi 1888—89-ről, I., II., III. évhármadbeli 1889—90-ről) ki kell tűnnie, hogy a pályázó legalább is „előleges“ általános eredménnyel elvégezte az alabb felsorolt intézeteket, még pedig: az első évfolyamra négy első osztályt (azok, kik valamely középiskolának csak 3 első osztályt végeztek, legalább is „jó“ általános eredmény felmutatására kötelesek); a II-ik évfolyamra az öt első osztályt; a harmadik évfolyamra a hat első osztályt valamely reálisiskolának, gimnáziumnak vagy megfelelő osztályt azokkal egyenrangú tanintézetnek, a IV-dik évfolyamra valamely főreáliskolát, főgimnáziumot, vagy ezekkel egyrangú mas tanintézetet teljesen. — A tandíj kitesz a) a cs. és kir. hadsereg és haditengerészet, mindkét honvédség tényleges, nyug-és rokkant-állománybeli tiszték, evang. és görög-keleti tábori lelkészeknek, katonai orvosok és hadbíráknak, kezelő-tiszteknek, katonai hivatalnokoknak, aliszteknek és díjostályba be nem osztott havidíjasoknak fiai részére évenként 12 forintot. — A cs. és kir. testőrségek, a magyar kir. koronaőrök, a csendőrség, a méntelepí szak, a pótlótelepek személyzetének és azon katonai karmesterek, kik egyszersmind aliszti rangot viselnek, fiai a cs. és k. hadsereg egyéneinek fiaival egyenjogúknak vétetnek. b) A tartalékok és nem tényleges honvédség tisztjei, ugy a „szolgálaton kivüli“ viszonyban álló tiszteknek, továbbá udvari és polgári állambívalatok szolgáleményzetének fiai részére évenként 60 forintot, c) minden más osztrák vagy magyar állampolgár fiának részére évenként 120 forintot. — A tandíj a növendékek kozzartartozói (szülék, gyám) által félvenként előlegesen és pedig szeptember 18-án és márczius 1-sején az iskola-parancsnokságnál fizetendő be. — A tandíj kötelezettség alól föl nem mentetik senki, sem pedig a befizetett összegek vissza nem térítetnek. — A

felvételi-folyamodványok csatolmányaikkal legkésőbb f. évi július hó 20 ig a hadapród-iskola parancsnokságához nyújtandók be. — Megkésétt, vagy hiányos folyamodványok nem vétetnek tekintetbe. — A hadapródiskola-parancsnokság részéről, a szabályok alapján történt elutasítás ellen a folyamodónak nincs semminemű felelőbezése.

— **(Magyar katona találmánya.)** Torkos m. kir. honvédhuzar őrnagy a keszthelyi honvédhuzarok parancsnoka, a lovasság részére igen praktikus zabos zsákok talált fel. Ezen Torkos féle zabos zsákból a m. k. honvédelmi miniszter egyelőre 15,000 drbot már meg is rendelt. Ugyancsak Torkosnak, a derék őrnagnak van egy másik találmánya is, mely a mezőgazdaságra lenne nagy fontosságú. Ő ugyanis módosította a gözeséplőgépet akképen, hogy a gép a felbontatlanul belédobott kéve gabonának a kalaszát levágja, ezt kicsépli, a kalaszatalan kévét egészben kidobja ily módon nagy erő és tüzelő anyag megmentés fog elértni. Ugy értesülünk, hogy Baross G. miniszter a m. kir. állami gépgyárban készített egy Torkos-féle cseplő gépet. Torkos őrnagnak külföldi gyárosok nagy összegeket ajánlottak találmányaiért.

— **(Jó rovarirtó szerek.)** A különféle kártevők rovarok ellen a következő egyszerű szereket lehet jó eredménnyel használni: 500 rész közönséges, helyesebben halzsirszappan és 4500 rész víz, melyben az előbbi oldva felforraltatik. Az egész tömeghez azután 9000 rész kőolajat vegyitünk s az egészet erősen felrázzuk. Ily módon elkészítve, az anyag teljesszéri tömegé elegendik, mely használat előtt 9 : 1 arányban vízzel keverendő fel. A levételvek ellen igen alkalmas a vízben higan oldott halzsirszappan, esiga s hernyók ellen jó a levegőn elállasztott mesz; a gyümölcs s lombvívó parasztek egyéb nemei ellen pedig a parisi zöld 1 : 360, 1 : 900 arányban enyves vízben oldva vagy petroluummal, vagy 25 — 100-szoros méz-mennyiséggel elegyítve ajánlható.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

Színészet. Szombaton kezdte el Somogyi színtársulata a szinköbörben a nyári előadás sorát a Czigánybáróval, mely bemutatója volt az operett-személyzetnek. A bemutató — nem épen nagy közönség előtt — eléggé biztató volt az egyes szereplők illetőleg. Pajor Emilia ismeretes a pécsiek előtt, kik évekkel ezelőtt nem győztek neki tapsolni. A tapsban most sem lett volna hiány, ha az a szerencsétlen Czigánybáró egyik énekszámot ne hordaná a másik hátán, a miből pedig az következik, hogy ez a zenét megrontani nem akaró muzsikusközönség a világrét sem tapsol, ha tudja, hogy nyomban jön a másik énekszám. Fölvonások közt annál erősebben hivta a közönség Pajort a lámpák elé, kinek Saifija — a mi színdarunkon — Hegyi után eddig a legjobb. — Ügyes partnert nyert Pajor az új tenoristában, Gergely Józsefben, a ki imponáló szalás legény s kicsi, de tömör tenorjával ritka ügyességgel bánik, játsznai pedig tud — a mi tenoristáknál ritka dolog. Sőt el is engednék abból a nagy elevenségéből valamit. A czimzerepet kis indiszocióval látszott énekelni, de azért abból is meggyőződhetünk, hogy végre valahára alkalmas tenoristához jutottunk. — Czíprat Szigeti Lujza énekelte. Színtén újonnan szerződötett énekesnő, a kinek erősen cseugő szopránja van, de féls, hogy az a modoros tremoló, a mely nem annyira a hangban, mint egy kis szenvelgésben leli kiforrását, hamar megrontója lesz a most még tife hangnak. — A bemutatók között voltak még: Hevesi Janka (Arzén), kit Somogyi a beteg Szelenyi Anna helyett szerződötett s kiben — úgy esinos színpadra való alakját, mint tiszta cseugő hangját tekintve, mely némi iskolászságnal is észrevehető előnyeivel dicekszik — hasznavehető tagot nyert a társulat; végül Polgár Sándor, a ki Zsupánt jóízű komikummal s operettbuffonál szokatlan jó hanggal énekelve játszotta. — A többiek: Bodroghy né (Mirabella), Dezső (Ottokár), Dezséri (Carneró) és Vécsey, a ki mint Gábor diák egészen megzött s jól énekel, — a régiek voltak. A közönség az összes főszereplőket gyakran tapsolta ki. — A kar megérsődött — szombat, de hangban vajmi keveset; különösen érezhető volt ez a 2-ik fölönas-

beli nő karnál, melyet szerencsésen nem sikerült meghallanunk. A zenekar — öszvevágóság dolgában — praeicizált működött, de szerfölött erősen.

*

A Nánai, Follinus Aurél népszínműve, vásárnap került először színre szépen megtelt ház előtt. A szerzőjétől nem tagadható meg a színdarab hatások titkának ismerete, de viszont ő sem tagadhatja, hogy ez a népszínmű mint komolyan vett népszínmű sok tekintetben nagyon naiv. Meséje vékony, a személyek cselekvése gyakran gyermekes motívumokból ered. Nagyobb gondja volt Follinusnak a részletek kidolgozására, ott azután meg is mutatta, hogy mester. Kreuzer Michel és gyermekei: Náni és Szepi, Sándor jogász, — olyan jó szerepek, hogy azok pótolnak sok hibát, mert kaczagató voltukkal feleltek azokat. A közönség a sváb trifoliumon meg a léhűtő Sándor jogász billiard-kártya műszavain nem győzött eléggé kacagni. Szigethy Lujza (Nani) ez estén előnyösebb oldaláról mutatkozott be, mint az előző estén. Eleven, józsi sváblény volt, a kiből azonban nem hiányzott a sentimentális vonás sem akkor, a mikor a helyzet azt megkövetelte. Néhány dalát és Szepivel (Parányi) elejtett német tánczát zájosan megismételték. Dezséri (Kreuzer Michel), Dezső (Sándor jogász) pompás alakok voltak; Polgár — mivel a tarsalt baritonistája, Pintér a katonamundurban nyög valahol Budapest — hát helyette ő vette föl Molnár Józsi katonamundurját. Operettebuffó létre elégi jól megállta a helyét mint népszínműnekes is, habár a pathetikus részek ugyancsak megmutatták, hogy ez nem kenyere neki. Néhány derült perczet szerzett Kadas (Bódi) is a korus tagja, a ki az ilyen burlesk epizódszerepekre — úgy látszik — hajjalmán bír.

*

Hétfő Gasparone, hogy kinek a kedveért került színre, azt nem tudtuk eldönteni. A közönség kedveért aligha, mert az ugyancsak igazolta ezt a kedvezést, itersen hagyván a színpont. Ennélfogva csak az előadók kedveért néztük meg a nagyon kedves zenéjét, de bizony derekasán lecséppelt operettet s így fogva föl a dolgot, ismét kérdés előtt állottunk: vajjon Gergelyt akarták-e bemutatni mint — hir szerint — a legjobb Benodrot, a ki ezt a szerepet a népszínházban elsőnek alakította meg, avagy próbát akartak-e tétetni Polgárral, ezuttal már mint operett-baritonistával. Ha az előbbi volt az indító ok, úgy megnyugodunk, bár Gergely Benodriója csak olyan jó volt, mint a Czigány bároban Barinkay-ja; de már Polgárnak ennnyire való meghurcoltatásába nem tudunk belenyugodni. Hiszen ő Erminióban minden erejével igyekezett helyrehozni az igazgató abbéli malőrjét, hogy ezuttal pár hónapra baritonista nélkül szütkökök; kellemes hangja is van hozzá, hogy Erminio partiját lénekelje; de mi erősen hisszük, hogy ő — mint jóra való buffó — sem érezte magát jól ebben a szokatlán, idegen bőrből, mi pedig még annál is kényelmetlenebbül néztük őt az ő kényelmetlen helyzetében. Mert hát a közönség illúziója is csak valami, az pedig ezuttal nagyon mostoha sorsban részesült. Pajor Emilia Carlotta gróf-nőben excellált, Dezséri nagyon kopott postea volt, Szigethy Lujza (Sóra) ezuttal harmadszor is meggyőződt bennünket arról, hogy idovel a közönség kedvezésévé fogja magát fölülteni. Bodroghy né Zenobiaja ismeretes sikerült alakítás. Az öszjáték nem volt a legkifogástalanabb. Még egyet! A színpadon már tavaly is, az idén is bizonyos nyelvitást tapasztalunk, a mi azonban szerencsétlenül sikerült. Az olasz nevek szörnyen megmagyarosítva jelennek meg, a mi ellen az illetők, ha valóban élének, erősen tiltakozának. Először is ez a Rákosi-féle magyar helyesírás (?) nem helyes; másodsor — megengedjünk — történetik ugyan azért is, hogy a laikus közönség az idegen nevek kiejtési módját lássa azon a színpadon. De ekkor meg épen elhibázott dolog az, a mit a színpad véghez visz. Mert ott önkényesen egyes neveket megmagyarosítva, másokat ellenben a maguk talján nyelvtanában meghagyva talalunk. Pl. míg Carlotta, Szindulfo, [Szóra, Masszacsio, Dsuzeppe a Carlotta, Siudulfo stb. helyett hasznaltanak, addig maga a czim megmaradt Gasparonének, holott azt e szerint Gaszparonének kellene írni, a mint hogy a játszó személyzet úgy is ejti ki; avagy micsoda ellentmondás ez: „Carlotta, özv. Saut a Króese grófu,

a kit e szerint a laikus magyar a többi magyarosított nevek mellett okvetlenül sántá nak fog képzelni a színpad után. Sőt egy ugyanazon szóban is fordul elő ilyen baklövés, mint pl. Szirakusa (sic!). Több figyelmet és következetességet kérünk egy — mindenki által olvasott — „napilap“-tól, mint a titkára a színpad.

TANÜGY.

— **Baranyamegye tanfőlügyelői körúton.** Salamon József és Halász István kir. tanfőlügyelők az iskola-átogatást még a búsvetű ünnepek előtt megkezdék és azt — egymást fölálva — a tanév végeig folytatni fogják. Ez eljárás által — úgy mint a múltban — el fogják érni, hogy a folyó iradai és egyéb halasztást nem tűrő közigazgatási bizottsági ügydarabok nem haluozódnak annyira föl s az ügymenet nem szenved hátramaradást.

— **Államsegély.** A pectsi iparostanonciskola az 1889/90. tanévre a vallás és közoktatásiügyi miniszteriumtól 600 ft államsegélyben részesült.

CSARNOK.

Lélia és Amadil.

— Elbeszélés. Irta: Karay Anna. —

(Folytatás.)

— Látod — kezdé Lélia csendes szomorúsággal — én elmennek az emberek közé, én tudnék játszani a gyermekekkel, de ők mindig elűznek engemet — a szemekkel... Mikor a templomba megyek, úgy végibámulnak, mint egy majmot, az asszonyok megfordulnak utánam s csóvalgatják fejüket — s én nem tudom miért?... Amadil nem bámolja senki, legfőlebb hangosan dicsérik, oh mint irigylem őt! Egyszer kimentem én is a rétre lapdzani Amadilal s ott is úgy megbámultak, olyan turesa szemmel, hogy zavromban miudent megfordítva tettem s akkor hangos habotával mulattak fölöttem. Azóta nem megyek közéjük.

— Az ostobák! — kiáltá a fiu haraggal.

— Nem néz én rám soha senki vidáman, mintha terhére lennék mindenkin. Apám is, — oh ha látád! — mihelyt hazajő: — hol van Amadil, az én kis czigányom? az én kis madarom, az én szép kis barna lányom? Azt aztán a térdére ülteti, hintálja, kaczag vele, csókolgatja és mindenének nevezi, — mig szöke kis lánya gyakran örökig elnezi őt, örökig ott áll széke mellett, varva, hogy majd csak észre veszi őt is, majd csak szól egy nyajás szót hozzá, — de hiába várja! Nekem nem mondja ő soha: — Léliám, kedves gyermekem!

A kis nyomorék odatapszítá kezekeit angyalzsepp arczára és sirt keservesen.

— Ne sirj. Hiszen annál többször mondja édes anyád.

— Múltkor meghivtak egy mulatságba, anyám engem is el akart vinni. Hallottam titkon, mikor apám azt mondta: — Hogyan vihetnek oda egy ilyen gyermeket?... Hát legalább végy neki is olyan ruhát, mint Amadilnak, — kérte anyám. — Furesa gondolat föléd, — dörmögte apám, — ugyan hogy állna Lélián az a czifra ruha?... Akkor úgy eltitódtam, miért nem vihetnek mulatságba engem? miért nem állna rajtam jól a czifra ruha? — hiszen én jó vagyok. — Este anyám ölébe vett és megmítva fejemet kérdezé: — Nemde szeretnél elmenni abba a mulatságba apáddal? — Nem, jó anyácskam, jobb nekem idehaza. — De olyan szép ruhát mégis csak szeretnél mint Amadilé? — Nem, nem kell az nekem. Sokkal szebbek az én egyszerű kis ruháim. — Anyám megcsókolta homlokomat és néhány meleg köny perült végig arcomon az ő szeméből. Lám, mikor Amadil megcsókolja nem sir, pedig ő sokkal rosszabb, mint én vagyok. Lásd Valdemár, sejttem én már, miért van mindez? Oly sok ember van a mi házuknál, oly sok ember jár az utcán, de egyiknek a melle sem áll úgy ki, mint az enyém... Oh mondd, miért van ez?

— Miért van? mert neked a szived sokkal, sokkal nagyobb, mint a többi embereké, mert a te szivedben sokkal több jószág lakik, mint ezer más ember szivében...

— Oh, ha azért van csakugyan, úgy nem búsulok, ha még nagyobbra nő is! De nézd, itt

a hátam is Oh Istenem, hogyan kiáll. Hát ez miért van csak nekem így?...

— Majd én elmesélem neked, mert én tudom. Hanem ez titok, erről ne beszélj senkinek. Látál már festve angyal?

— Ágyam fölött is egy őrangyal képe függ. Oh mily szépek azok!

— Tudod Lelia, a menyországbán a jó Isten körül sok olyan angyal van, mert neki minden ember mellé kell küldenie egyet, mikor megszületik.

— Oh a hitanból azt már rég tudom! — De a legszebbeket s kiket legjobban szeret, magánál tartja. Tudod, honnét szerzi ő azokat? No várj, majd elmesélem. — Hát olyankor szétnéz a jó Isten az egész nagy világon és kiválasztja magának a legjobb leánykat, annak lassan, titkon szárnyat növeszt, mindig szebbé és szebbé teszi, aztán mikor már megütköz a szárnyai, az aranyos szárnyak fölviszik az égbe hozzá... Ott aztán olyan lesz, mint a többi angyalok, kiknek a haja fényes, aflatező, mint a holdsugár, a ruhája könnyű, mint a báránylehők és a szemei ragyognak, mint a csillagok... Te hát tudod, mi az a háladon? az egy kis szekrény, melyben a jó Isten neked két kis gyenge angyalzárnyat növeszt... Ne séggyeld Lelia, ne bánd, ha az ostoba emberek megbámulnak érte, én tudom, hogy mi az?

A nyomorék gyermek arczát elboríta a köny, de az öröm fénye ragyogott rajtuk kezesztül, öszette kezeszték kebelén s megkönyebbült sóhajjal rebégek:

— Oh Istenem, hiszen akkor én vagyok a világon a leges-legboldogabb ember!...

— Ne is szomorkodjál azon többé soha.

— Mondd, Valdemár, mondd, soká kell-e még arra várnom?

— Azt nem tudom. Mikor a két kis szárny akkorára nőtt, hogy a szekrényében nem férnek meg többé, akkor az lepattan, az aranyos szárnyak pedig elkezdenek evezni és eveznek föl az égig... Hogy mikor lesz, azt nem tudom.

A kis leány tenyerébe hajtá fejét, úgy nézett halgatva a tiszta kék mennyégre és már azon tündöött, mily jó lesz, ha megútnék majd a szárnyai s ő ott röpös a felhők fölött, annál a mindenható, szerető atyánál, ki nem tesz úgy, mint a földi atya, hanem neki is fogja mondani:

— Léliám, kedves angyalom!...

A gyermek megrezeve ugrott föl helyéről, aztán az érkezőhöz simtva, gyöngéd hangon sóhajta:

— Édes jó anyám!

Miért ülsz oly soká kívül a kertben, gyermekem, áthúlsz a nedves földön, beteg leszel. Mindig csak itt talalnak benneteket, miért nem jöttök az udvarra futárokra, cizcián? Lám Amadil úgy kitáradt, hogy már aludni kíván. Ha ez mindig így lesz, kénytelen leszek ezt a vad fiésköt elküldeni.

A szöke kis lány szemrehányon emelte anyjához tekintetét és komolyan, szüntén bantatosan sóhajta:

— Ne bantsd ezt a kis vad fiésköt, jó anyám, ha ő nem volna, nem lenne a te Léliának semmi öröme!

II.

A fehér orgona- és palma-bokrok között, hol hajdan a két gyermek által gondozott kis szivalaku rétdarabka állott, beltette közönséges vadvirággal, most csinos kerti pad és asztal áll.

Azon a kerti padon, kezeibe üllyesztve fejét, egy eszményien szép arczu ifju ül, nagy olajbarna szemét komor merengésűn függesztve maga elé.

Ki ismerne benne Valdemarra, az egykori sápadtképu, borzas férfura, ki mindennap itt üldögélt, varva a kis pupos Léliát, kivel aztán emesélgettek egymásnak az Isten aranyos-szárnyu angyalairól. Abból az ábrándos tekintetű, borzas fiúból a legzebb ifju lett s mégis az a kis nyomorékot tartja a legszebb és legjobban angyalnak a világon, habár szárnyait még mindig az időmtalan szekrény fűdi.

Az orgona-bokrok illatos viágftüzerei között egy tündér Ilona-fé jelen meg, mily kar, hogy még egyet lép és elhomályosul a vakító szépségű fej, a nyomorék, rut trmeten.

— Semmi, semmi! — szólt csüggedten a lányka, — atyám hajthatatlan. Oh Valdemár, miért nem lehetek én egyszerű polgárleány és

miért nem lehetek szegény! A rang, a gazdagság átokként veszi körül.

— Vagy miért nem lehet az én nevem fölött egy grófi korona? — szolt az ifju zomoruan föllálva és a leánykához lépve. — Ah de azt én nem érhetem soha, biába küzdenék. Leliam, mit tegyünk?

A leány szótlanul nézett az égre kis ideig, aztán az ifjuhez simulva, szolt:

— Nézd, nézd mily szépen bujdosik a hold a kis szakadozott felhők között, pedig a nap még nem is szállt alá... Ha a felhők képeiben mi repülhetnénk ott fölül, így egymáshoz simulva...

— Halál után vágyódl Lelia. — szolt az ifju megragadva kezét, — hát nem lenne szauunkra más, mint a halál?

— Oh nem vágyódom én a halál után, hiszen oly boldog voltam virágaim között, ved! De ki van mondva az iteled, hogy a tied nem lehetek soha, mivel szegény polgaresaladhoz tartozol. Kimondták az íteletet. Egyedül járhatok virágaim között, nem lesz körülöttem a te arezod, mely mint e virágoknak a nap, életem, mindennem, egyedül járhatok ez utakon, míg innét is kizárnak, hová? kinez? ki tudna?

— Nem engedem, nem Lelia, ha atyájd még oly hatalmas s gögös is, keresztüll huzom terved.

— De hogyan? — Valdemar, én tudok egy virágot itt a kertben, oly szép! Piros virágai oly édesedien mosolyognak, mint egy esokra kész ajak... az a virág...

(Polyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A sertés-orbánz gyógyítása.

Lapunk olvasói, különösen azok, a kik sertéstenyésztéssel foglalkoznak, vagy sertést tartanak, bizonyára megittközéssel vették ama hírünket, mely a Pécsett szórványosan előforduló sertés-orbánzok föllépését konstataha. Hogy a vesély mellé orvoslást is mutassunk, alább közöljük Kállay Béla cikkeit, melyet a „Kaposvára”-ból vettünk át s melylyel majdnem egyértelmű más cikket is kaptunk a vidékről. „Egy tapasztalt gazda” tollából, mely ugyanesak az alább ismertett eljárást ajánlja sertés-orbánz ellenében. A cikkek a következők:

Sertéstenyésztésünk számos akadályai közül keisegbe vonhatianul az orbánz betegség az, mely a gazdák sertés-állományát érzekeen suttja. Minden irnyban tették már kísérleteket, hogy e baj némileg ellensúlyoztassék, de kevés eredménnyel.

Legujabban a mecklenburg-streliezi gazdasági egyesület egyik illető Blank, martini uradalmi herő bejelenti, hogy esalhatatlan szert talált föl egyrészt a sertések orbánza, masrészt a juhok lépeneje ellen, a mely számos kísérlet alkalmával nemcsak praeventiv, hanem gyógyító szernek is bizonyult. A szer igen egyszerű s nem áll egyébből, mint abból, hogy az ólakat és istállókat tisztított karbolsav gőzével kigőzöli. Ezt a szert Blank állítása szerint vélelőn fedezte föl, midőn néhány évvel ezelőtt az orbánz nagy mértékben pusztított. Noha sertései közt több darab mar megdögölt, a gőzölés utau a baj nem terjedt tovább s mint n az ólat még néhányszor kigőzöltette, valamennyi sertése meggyógyult s a vész teljesen megszűnt. Ugyaníly gyorsan és biztosan hatott ez a szer egy évvel később is, mikor az orbánz ujra föllepett. A karbolgőz a sertéseknek legkevésbé sem árt, akkor sem, ha erősen gőzöltetnek az ólban; e mellett a szer öleső s a gőzölés egy történi, hogy kis vaslapokat megtűzesítenek és egy kis tisztított karbolsavat öntenek rájuk. A föltaláló maga más állatoknak ily módon való gyógyításával nem tett még kísérleteit, ha nem tanácsára egy szomszéd birtokon a lépenejes juhokat gyógyítottak meg vele. Már vagy 200 juh halott volt el, mikor a gőzölést elkezdtek, oly módon, hogy az egész juhállományt visszaterelték abba az akolba, a melyből a baj miatt kihajtották s mikor bent voltak, ajtókat, ablakot jól becsuktak s aztán néhány napig erősen gőzölték karbolsavval. Az eredmény es ebben az esetben a legjobb volt.

E szeren kívül ajánlhatok még egy másikat is, mely a járványos orbánz-betegség ellen szintén sikérel alkalmazható. Ez pedig a salétromsav (acid. nítri), melyet minden sertéstartó gazdának a legmelegebben ajánlhatok, annyival inkább, mivel kitűnő hatása mellett nagyon öleső szer. Egy 50 grammos üveggel csak 25—26 krba kerül, a mi pedig egy pár évig is elég annak, ki nem sok sertést szokott tartani. E fontos sertésgyógyszernek általában egy gazda házánel sem volna szabad hiányoznia, a ki azt akarja, hogy a jelzett járvány uralkodása alatt haszosa háziállatait esetleg el ne veszítsenek ő azáltal tetemes kárt ne valjon.

A beteg állatnak örünkint tíz tíz cseppet kell beadni, illetőleg vele egy pohár friss vizben meguitani, ha pedig már annyira volna, hogy önként semmit sem venne el, egy egy faékkel a száját föl kell fessíteni és az orvosagot beléltetni. Ezt midádig ismételjük, míg csak javulást nem tapasztalunk. E mellett szükseges, hogy a beteg sertés az egészségesektől cikülönitessék és hívős, arnyékos helyen tartva, naponkint — különösen a meleg nyári időszakban — friss kutyázzal többször meguitassék és meg is locsoltassék, hogy ekkép szonjuságát, lazát vagy forróságát esillapítsuk.

Óvszertl igen jó, ha az állatok többször megfűrdhetnek, vagy ott, hol erre ninesen alkalom, friss vízzel meglocsoltatnak. Eledelő adjunk nekik könnyen emészthető, hívős takarmányt (gyümölcsöt, savanyu tejet, zöld takarmányt s tartuk őket lehetőleg hívős, tágas ólakban.

Ily egyszerű eljárás mellett mindenki könnyen segíthet sertései ama baján, ha ez járvány-szerűleg lép föl s voszelyozeti állatainkat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Nem közölhetők: „Nem sírok.” „Egykor én is.” „Kétszer szerettem” és „Itt vagy újra” című versek.

NYILT-TÉR.)

Kert megnyitás.

Van szerencsem t. e. közönség beces tudomására hozni, hogy **diszesen**, a jelen kor igényeinek megfelelőleg berendezett

kerthelyiséget

f. évi május hó 1-én megnyitom, friss italokról és hideg ételkről gondoskodni fogok.

Tisztelettel

Szálasi Alajos,

az Európa kávéház tulajdonosa.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetlenn s boldogult

Göppel Márton

f. hó 20-án végbement temetése alkalmával megjelenésük és egyéb részvétnyilatkozatuk által fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják érte ez uton is hálás köszönetünket

Pécsett, 1890. április hó 22-én.

A gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelenéért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Értesítés.

Tisztelettel tudósítom a n. t. közönséget, hogy **Pécsett, Kis-tér 6. sz. alatt** hatóságilag engedélyezett

cselelőközvetítő intézetet

állítottam fel, a hol gazdasszonyok, szobaleány, komorna és bármilyen férfi és nő cselelőszolgálatbani közvetítést eszközök csekély meghatározott következő díjért:

I. Cselelőközvetítéért a gazdától **30 kr.**, a cselelőtől **20 kr.**

II. Szoptatós dajkák, gazdasszonyok, komornák után a gazdától **60 kr.**, a szegédőtől **40 kr.**

Pontos és gyors eljárásról biztosítva, kérem a n. t. közönségnek szíves pártfogását.

Tisztelettel

Járányi József.

hatóságilag engedélyezett cselelőközvetítő.

Van szerencsem t. e. beces tudomására adni, hogy több évi buzgó tanulmányaim után, miket a legelső mestereknél szereztem, jelenleg itt Pécsett

szoba-, dísz- és czimfestő

üzeteket nyitottam.

Mintfog ízletemet a legujabb kor kiválómalhoz képest rendeztem be, képes vagyok a legkényesebb és legkövetelőbb igényeknek a legutányosabb aron megfelelni és fötörékven arra fog irányulni, hogy beces ízlését fökeletesen kielegítve, valamint munkám tartóssága által nagyra beesült bizalmat kiérdemeljem.

Esetleges szíves megrendelések **Tausz tözsdéjében** (főutca 3. sz.) elfogadhatnak.

CSERTA DEZSŐ,

szoba-, dísz- és czimfestő.

Kaposvári-utca 10. sz.

BUDAI

Ráóczy

keserűvíz-forrás.

Ezen annyira kedvelt, eddig legjobbnak elismert, gyógyhatásu hájtóster, orvosi kitűnőseg által mint nélkülözhetetlen házszer legjobban ajánlatik, különösen altesti bajoknak, vertorlódás, aranyeres-, tüdő-, vese- és scrophulosus bántalmaknál, hidegláz, köszvény, bőrküítés, dugulás stb. ellen. Raktaron frís töltésben, minden fűszer-, asvány viz-kereskedésben, a legfőbb gyógyszerertár és gyógyfü-kereskedésben.

A forgalmi igazgatóság:

LOSER TESTVÉREK

Budapestben.

5785.
1890. sz.

Pályázati hirdetmény.

Melynélfogva Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága részéről f. évi 49/5052. szám alatt hozott határozat alapján alulírott által ezzel közhírré tétetik, hogy a folyó évi május hó 8-ára kitűzött **általános tisztújítási közgyűlés** alkalmával a következő

tiszti állások

töltetnek be és pedig:

I-ször. A közgyűlés választása alá eső az 1886. évi XXI. törvényeink 79. §-a értelmében 6 évre betöltendő tisztviselői állások u. m.:

a 2500 frt évi fizetéssel javadalmazott	polgármesteri	állás
az 1600 " " " " " " " "	I. és II. tanaesnöki	"
az 1600 " " " " " " " "	főjegyzői	"
az 1000 " " " " " " " "	I. aljegyzői	"
(egyszersmint arvaszéki II. ölnöki és arvaszéki jegyzői)		
a 800 frt évi fizetéssel javadalmazott	II. aljegyzői	állás
a 900 " " " " " " " "	főügyeszi	"
a 600 " " " " " " " "	arvaszéki ügyeszi	"
az 1200 " " " " " " " "	arvaszéki ölnöki	"
az 1200 " " " " " " " "	penztárnoki	"
az 1000 " " " " " " " "	ellenőri	"
az 1200 frt fizetéssel és az alapítványi		
penztárak kezeléseért 100 frt tisztelet-díjjal javadalmazott	gyámpenztárnoki	"
a 800 frt évi fizetéssel s az alapítványi		
penztárak kezeléseért 50 frt tisztelet-díjjal javadalmazott	arvaszéki ellenőri	"
együttal	főmérnöki	"
az 1600 frt évi fizetéssel javadalmazott	almérnöki	"
az 1200 " " " " " " " "	hekebírói	"
a 900 " " " " " " " "	illetőleg községi bírói	"

Megjegyeztetvén, hogy a penztárnok és ellenőr, továbbá a gyámpenztárnok és a közgyám — mint gyámpenztári ellenőr évi fizetésük kétszeresét tartoznak tiszti biztosítékképp letenni.

2-ször. Ugyan a közgyűlés választása alá eső, de a segéd és kezelőszemélyzet osztályába tartozó s a fentebb már hivatkozott törvényeink 81. §-a értelmében életfogytiglanra betöltendő követhető állások és pedig:

a 800 frt évi fizetéssel javadalmazott	rendőrkapitányi	nyilvántartói	állás
egy 800 frt évi fizetéssel javadalm.	I. oszt. számtiszti	"	"
két, egyenkint 700 frt " " " "	II. " " " "	"	"
a 600 frt évi fizetéssel javadalmazott	mértékhiteljesítési	ellenőri	"
három, egyenkint 500 frt évi fizetéssel jav.	végrehajtói	"	"
két, egyenkint 400 frt évi fizetéssel jav.	II. oszt. írnoki	"	"
és az 500 frt évi fizetéssel és 100 frt tiszteletdíjjal jav.	hegybiztosi	"	állások.

Együttal a tiszti karhoz tartozó, de az 1886. évi 21. törvényeink 80. §-a szerint a főispán ur Ó méltósága kinevezési körébe eső s életfogytiglanra betöltendő:

a 2000 frt évi fizetéssel javadalmazott **rendőrkapitányi** állás az 1200 frt évi fizetéssel javadalmazott **tiszti főorvosi** és két, egyenkint 400 frt fizetéssel javadalmazott **állatorvosi állásokra** is ezzel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak ennek folytán azok, kik ezen állások bármelyikére pályázni kívánnak, hogy ez iránti kérvényeiket, — az illető állásra az 1883. évi I-ső törvényeink szerint megkívántató minő sítvényt tanúsító okmányokkal ellátva, — **f. évi ápril hó 26-ától május hó 3 ig bezárólag** főispán ur Ó méltóságánál személyesen jelentkezve, nyújtsák be.

Végül megjegyeztetik, hogy azokra nézve, kik eddigelő alkalomukon végleg voltak alkalmazva, — irasos kérvény nem szükséges, hanem „szóval“ jelentkezni jogukban áll.

Pécsett, 1890. évi ápril hó 24-én

Aidinger Janos s. k.

kir. tanácsos, polgármester.

A cs. és kir. kiz. szab.

Herczeg Sándor gyárai, Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 6.

szállítanak elismert I. jobb minőségű

Mosógépeket,

(Strakosch és Poner szabadalmazott)
facsarógépeket,
ruha-mángolókat,
vasalógépeket
sőt,

Csatorna-zárakat,

önmozgású,
legjobb védelem
áradás ellen,
patkányokellen,
csatorna hűz ellen.

Meidinger-kályhákat
egyszerűt és díszes kiállításban.

szabályozható
töltő-kályhát,
Caloriférest,
központi fűteseket.
szellőztető készülékeket.

Eladás jótállás mellett. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Eladó ház.

Egy több melléképületekből álló **nagy lakóház, 4^{1/2} hold kitünő szantó-föld és 4 hold jó karban levő szőlő, szép présház, szoba, konyha és nagy pinczével, 160 akóra boros hordók, kádak és többféle apró edényekkel** együtt szabad kézből eladó. Értekezhetni, **Horváth József** kovács-mesternél, Pécs-rác-város 22. sz. a.

Egy hölgy, ki a női ruha-mérték-vételt, szabást, varrást, minta-rajzolást, az országos ipariskola tanmódszere szerint tanítja, elfogad leánykákat oktatásra mérsékelt díjért. Lakása: Scitovszky-tér 1. szám.

A hidegvizgyógyintézet

az ENGEL-féle fürdőben Pécsett

a tudomány újabb vívmányai szerint felszerelve
villamozás, massage és villamos gyógyfürdőkkel
(a massageban jártas új személyzettel)

nyári idenye április hó 15-én vette kezdetét.

Az intézet 8 évi fennállása óta, a kezelt betegek kimutatása szerint, legjobb sikert eredményezett **idegbántalmaknál**, névszerint: hysteria, neurasthenia, neuralgia, különféle hűdések, gyengeségi állapotok s egyéb gerincz és könnyű idegbántalmaknál továbbá mindennemű férfi és női bajoknál, vérszegénység és sapkornál, gyomor, bél és tüdőhurutnál, eszusz és köszvényes betegség-knél, valamint a különböző szervek verkeringségi bajainál, gyakori fejtájtas, almatlanság, szédülés és szív-dobogás, meliszorziás (asthma), idült székrekedés stb.

Felvétel és orvosi rendelés Széchenyi-tér 2 szám a. naponta 11—3-ig.

Dr. LOEWY LIPÓT orvos.

Levelekre szivesen válaszoltatik.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.

Árverési hirdetemény.

A dárдай kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kresz Antal mai lakos végrehajtatónak Schmidt Ádám és neje Hohman Teréz lipovai lakosok végrehajtatást szenvedők elleni 100 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a dárдай kir. járásbíróság területén lévő Lipova községben fekvő, a lipovai 85. sz. tjkvben felvett 90. hszsz. 88. sz. ház, udvar és kertre 521 frt, a lipovai 165. sz. tkvben 831-e hrsz. fekvőségre az árvevést ezenel 178 frt becsárban mint ezenel megállapított kikialtatási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi május hó 7-ik napján d. e. 10 óraker Lipova községben a bíró lakásán megkialtatandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtatási árón alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, készpénzben, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában foglalt s jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékárpírban a kikialtdótt kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiallított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Dárдай a kir. bíróóság mint telek-könyvi hatóságnál 1890. évi január hó 25 ik napján.

Fekete Gyula.
kir. aljárásbíró.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Ezefótt: GROSZMANN és RAUSCHENBACH.

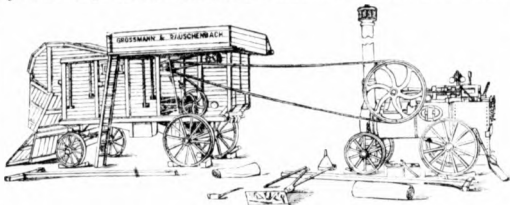
BUDAPESTEN, külső ráczi-ut 7. szám,
(lóvonatu állomás, az oszt. magy. államasvati inoházótl 10 percz távolságban)

a legkedvezőbb föltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményü mindennemü gazdasági gépeit, mint járgányos eséplőkészleteket, gabonarostákat s egyéb mezőgazdasági czikkeket és

gőzcseplőgépeket.

Különösen ajánlja szab. szeges rendszerü, legújabb szerkezetü s legpontosabb kivitelü gőzcseplőgépeit

Tejes jótállás.

Legelőny ősebb berendezés.

3 1/2, 4 és 6 lóerejü mozgonyokhoz és mozgonyokkal.

Szénfütős-nél kell 20—250, 300—350 kg szén (fa aránylag) 14 óra a.

Szalmafütős-nél kell 5—7, 5—7 kéve szalma 100 kicséplelt kévánél.

Cséplési képosség 5—7000, 7—10,000 középnapagságu kéve egy óra alatt.

A magoknak legelőnyesebb kicséplése, kitűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verelőléces gőzcseplőgépek vasszerkezettel

6, 8, 10 lóerejü fa szén, szalmafütési mozgonyokhoz és mozgonyokkal.

Sürgönczim:

„SCHÖNWALD. PÉCS.”

ÁLLAMI ÉREM

haladás és versenyk. ért.

EKSZERÉSZ, ÓRÁS és LÁTSZERÉSZ

Schönwald Imre

ARANY ÉREM

szép és jó munkáért.

Főüzlet Király- (fő) utca
A „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT.

Műhely Király- (fő) utca 38.
Mestris-féle házban.

Ó R Á K,

aranytárgyak és szemüvegek legjobban és pontosan javittatnak.

Nagy választék a legcsinosabban készített arany uri és női lánczokból. Dívatos tömör karkötők, melltűk, briliáns, nemes opál, turkis, igazgyöngy, ametyst, koral és granat EKSZERÉK. Legújabb dívatu arany-óralánczok, arany joujouk, szt. Mária emlények, kersztek, ezüst-karkötők, ezüst EVÓSZERÉK és disztárgyak stb.

Ujdonságok, ebédő inga- és salon-órákból, gyári árak szerint. Legjobb szerkezetü ezüst, tulazanáncz, arany, uri és női órák dus választékban, pontosan kiszabályozva, több évi jótállás mellett eredeti gyári áron.

8 napig járó és ütő inga-órák csinos szerkünyben, 12 frtól feljebb. Pontossn járó ebresztő órák 3 frttól. Ezüst horgony

(Ancer) Remontoir órák kettős fedéllel 12 frtól feljebb. Színházi látesövek 6 frttól feljebb. Tábori és turista távcsövek 8 frttól 150 frtig. Nap ellen védő szemüvgek 1 frttól 5 frtig. Mindennemü legjobb szemüvegek 1 frttól 20 frtig. — Minden arany-, ezüst-tárgy és órák a magy. kir. fő-fémjelző hivatal által vannak megvizsgálva és helyezve. — Minden tárgyért írásbeli jótállást nyujtok.

